

A mamori-gatana halálhoz fűződő szerepe

Japánban hagyományosan az a szokás, hogy a halottat észak felé fordítva fektetik le, mellkasára pedig egy tört helyeznek. Ezt a tört „őrző kardnak” nevezik, és ez az ősidők óta fennmaradt gyakorlat az egész országban elterjedt. A szokás eredetére azonban nincs egyetlen egységes elmélet; magyarázatai különböző eszmékhez, például a buddhizmushoz, a sintóizmushoz és a népi hiedelmekhez kapcsolódnak.

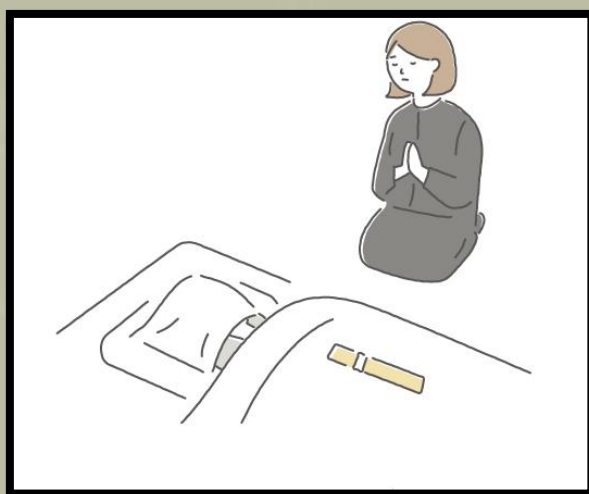
Ennek a hagyománynak kettős szerepe van: egyrészt az elhunyt lelkének és szellemének védelmére szolgál, másrészt távol tartja a gonosz szellemeket és a balsorsot. A védőkardként használt török rövid, könnyen hordozható fegyverek, amelyeket úgy tartanak számon, mint az elhunyt szellemének védelmét biztosító eszközöket.

Az őrző kard szerepe a buddhista szertartásokban

A japán buddhista hagyományban az elhunyt lelke a halált követően egy 49 napos átmeneti időszakon, az úgynevezett „*chūin*” perióduson megy keresztül, mielőtt újjászületne a túlvilágon.

Ez az időszak különösen fontos a lélek békés átkelése szempontjából, ezért a család és a közösség számos szertartást és megemlékezést tart, hogy támogassa az elhunytat ezen az úton.

Az „emlékműsorok” vagy megemlékezések során felajánlásokkal és imákkal fejezik ki tiszteletüket és szeretetüket az elhunyt iránt, valamint segítséget nyújtanak a léleknek a túlvilági utazásban. Ezek a szertartások nemcsak a lélek megnyugvását szolgálják, hanem a családtagok számára is lehetőséget biztosítanak a gyász feldolgozására és a közösségi összetartozás erősítésére.

Az őrző kard, vagy „*mamori-gatana*” hagyománya szintén fontos szerepet játszik ebben a folyamatban. Bár a konkrét források az őrző kard használatáról a *chūin* időszakban korlátozottak, a japán kultúrában általánosan elterjedt az a hit, hogy a csillogó, éles tárgyak, mint például a kardok, képesek elűzni a gonosz szellemeket és megvédeni a lelket a balszerencsétől. Ezért az őrző kardot gyakran talizmánként helyezik az elhunyt mellé, abban a reményben, hogy védelmet nyújt a túlvilági utazás során, és biztosítja a lélek biztonságos megérkezését a holtak paradicsomába.

Összességében a *chūin* időszak és az ahhoz kapcsolódó szertartások, beleértve az őrző kard használatát is, mélyen gyökereznek a japán buddhista hagyományban, és céljuk az elhunyt lelke iránti tisztelet és gondoskodás kifejezése, valamint a békés és biztonságos átmenet biztosítása a túlvilágra.

Az őrző kard jelentősége a sintóizmusban

A sintó vallás szerint a halottakat tisztátalannak tekintik, és egyes nézetek szerint az őrző kardot arra használták, hogy megtisztítsák ezt a szennyezettséget.

E hiedelem szerint a halott testét és lelkét tisztátalannak tartják, és úgy vélik, hogy ha megfelelően megtisztítják, akkor beléphet egy tiszta, szent világba. Az őrző kardot ebben a rituáléban nélkülözhetetlen eszköznek tekintették, amely segíti a lélek megtisztulását, és a remény szimbólumává vált, hogy az elhunyt lelke tisztán térhessen vissza a szent birodalomba.

A buddhista és a sintó szertartások egyaránt az elhunyt védelmét szolgálják, azonban eltérő módon közelítik meg ezt a koncepciót.

A védőkard mint szokás

Számos más elmélet is létezik az őrző kard szerepével kapcsolatban. Az egyik szerint amulettként szolgált, hogy megóvja az elhunytat a démonoktól. Az ókori emberek hittek abban, hogy a holtak lelkeit gonosz szellemek támadhatják meg, és hogy ezek ellen a védőkard nyújtott oltalmat.

Érdekes módon a macskákat is démoni lények egyik formájának tartották, és egy elmélet szerint a védőkardot „macskaúzóként” is alkalmazták. Ez a hiedelem abból fakadt, hogy a macskák állítólag kerülnek a fényes tárgyakat. Ennek megfelelően egyes védőkardokat macska formájúra alakítottak, vagy macskás motívumokat véstek a pengéjükre, hogy elriasszák ezeket az állatokat.

Emellett létezett egy hagyomány, miszerint egy harcos halálakor a fejénél egy kardot helyeztek el. Egyes vélemények szerint ez a szokás idővel tovább élt, és az őrző kardokat azért kezdték használni, hogy az élőket megóvják a holtak tisztátalan szellemétől.

A kard a harcosok jelképe volt, és úgy tartották, hogy birtokosa erős lélekkel rendelkezik. Ezért az őrző kardot nemcsak az elhunytak lelkének megbékítésére, hanem az élők védelmére is használták.

Ezek az elméletek jól mutatják, hogy az őrző kard különböző kultúrákban és hiedelmekben eltérő funkciókat töltött be, de mindig a védelem és a spirituális biztonság eszközeként szolgált.

Védőkard a Jodo Shinshu szektában

A *Jodo Shinshu* vallás szerint az őrző kard szükségtelen. Ez a szekta, amely nagyszámú követővel rendelkezik, más gondolkodásmóddal rendelkezik, mint sok más buddhista irányzat. A *Jodo Shinshu* hiedelme szerint másképp értelmezik azt, ami az emberekkel történik a halál után.

Míg a hagyományos buddhizmus úgy véli, hogy „az ember halála után egy 49 napos utazáson megy keresztül, amelynek során meghatározzák a reinkarnáció végső célját”, ez indokolja a gyászszertartások, védőkardok és utazóruhák szükségességét. A *Jodo Shinshu* viszont másként véli, hogy „közvetlenül a hívő halála után *Amida Nyorai* áldásával a hívő a Végső Boldogság Tiszta Földjére utazik.”

Ezért ezen a szektán belül nem tartják szükségesnek az őrző kardot vagy a gyászszertartásokat a halál utáni úton való védelmet illetően.

A *Jodo Shinshu*-tól eltérő buddhista szektákban az őrző kard használata nem egységes, és a hagyományok régióként eltérhetnek.

Hogyan kell elhelyezni egy őrző kardot?

Az őrző kard használatakor nagy odafigyeléssel kell eljárni. A kardot a mellkasra kell helyezni egy paplanra, úgy, hogy a penge hegyével az elhunyt lábai felé mutasson, ügyelve arra, hogy a penge ne az elhunyt arca felé irányuljon.

Miután elhelyezték a koporsót, a védőkardot óvatosan a koporsó tetejére kell tenni.

Egy másik elterjedt szokás szerint, a szamuráj hagyományait követve, a kardot a párna végéhez helyezik. Ezen kívül más variációk is léteznek, például, amikor a kardot kihúzzák a hüvelyéből, és az elhunyt mellkasára helyezik, vagy amikor a kardot csak részben húzzák ki, és a hüvelyéből majd a kihúzott részt egy tálcára teszik, majd a tálcát a koporsóra helyezik.

Milyen védőkardokat használnak valójában?

A múltban valóban éles kardokat használtak védőkardként, és ezek pengéje rendkívül erős volt. A penge tulajdonságait figyelembe véve a fegyverként való használata azonban ritka volt. Manapság a védőkardok leggyakrabban kardutánzatok, amelyek nem élesek, és elsősorban szimbolikus célra szolgálnak.

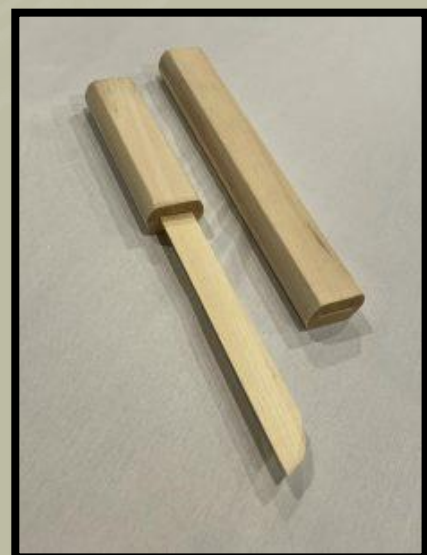
Fém őrző kard

Egyesek az elhunyt védelmére fém kardutánzatot választanak, mivel nemcsak esztétikailag vonzó, hanem erős jelenléttel is bír. A fém kardokkal kapcsolatban azonban valószínűleg vannak bizonyos korlátozások, különösen akkor, ha „a hamvasztás során szeretnék együtt elégetni” őket. Ezért fontos figyelembe venni, hogy az őrző kardok „a temetés végéig az elhunyt védelmét szolgálják, és nem helyezhetők el a testen hamvasztás közben.”

Fa őrző kard

A fából készült őrző kardok teljes mértékben fából készülnek, beleértve a pengét is. Bár nem olyan masszívak, mint fém megfelelőik, rendelkeznek *tsuba*-val (kézvédő), és a markolat (*tsuka*) és a penge általában külön vannak választva. A fa őrző kardokat gyakran kardtáska is borítja, így nem jelent problémát, ha fából készültek.

A fa őrző kardok előnyei közé tartozik, hogy olcsóbbak, és talán még fontosabb, hogy az elhunyt koporsójával együtt elhamvaszthatók. Ebben a tekintetben a fa őrző kardok előnyben vannak a fém kardokkal szemben.

Lőfegyverekről szóló törvényi korlátozások és őrzőkardok

Az őrzőkardokra is vonatkoznak a lőfegyverekről szóló törvények, amelyek korlátozásokat szabnak. A 15 cm-es vagy annál hosszabb kardok „viseléséhez” engedély szükséges. Ez a törvény mind a kardutánzatokra, mind pedig a valódi kardokra vonatkozik.

Bár a lőfegyverekről szóló törvény elsősorban bűncselekményekkel kapcsolatosan szabályozza a fegyverek birtoklását, a jelenlegi védőkardokat az alábbi jellemzők alapján lehet meghatározni:

- A védőkardok nem valódi kardok, hanem kardutánzatok.
- A kardok többségének pengehossza legfeljebb 15 cm.

A fent említett korlátozások figyelembevételével fontos, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően járjunk el annak érdekében, hogy valaki jogszerűen birtokolhasson védőkardot.

A fordítás az alábbi cikk felhasználásával történt: <https://www.yokohamasougi.com/knowledge/katana/>